

NA PRZYZOŁKU MOSTOWYM KUBAŃ zniszczono grupę sił sowieckich

Pod Bone zatopiono nieprzyjacielski statek-cysternę. — Podczas anglo-amerykańskich ataków terrorystycznych zniszczono 30 nieprzyjacielskich samolotów

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 15 maja.

Naczelné Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na przyczółku mostowym Kubań podczas miejscowych działań ofensywnych przełamali grenadierzy kilka stanowisk so-

wieckich i zniszczyli przy tym grupę sił nieprzyjacielskich.

Na południe od jeziora Ładoga i pod Leningradem ciężka artyleria armii lądowej w dalszym ciągu skutecznie zwalczała urządzenia kolejowe i przemysłowe.

Ubiegłej nocy niemieckie samoloty bojowe atakowały obszar portu w Bone. Przy tym zatopiono statek-cysternę oraz celną bombą uszkodzono statek handlowy średniej wielkości.

Nieprzyjacielskie zespoły lotnicze przedarły się w dniu wczorajszym do zajętego obszaru zachodniego i na teren wybrzeża północnych Niemiec. Bomby zrzucone na miasto Kilonię i kilka belgijskich miejscowości, wśród nich na miasto Antwerpię, spowodowały wśród ludności straty. Podczas tych ata-

ków zniszczono 30 nieprzyjacielskich samolotów, wśród których znajdowało się 14 bombowców USA. Stracono 7 niemieckich samolotów myśliwskich.

Ubezpieczające siły zbrojne marynarki wojennej zatopili w nocy na d. 14 maja podczas utarczki z nieprzyjacielskimi morskimi siłami zbrojnymi u holenderskiego wybrzeża brytyjski ścigacz i zapaliły pociskami dwa dalsze. Własnych strat nie poniesiono.

Wznowienie walk nad Kubaniem

BERLIN. (DNB). Na przyczółku Kubania rozgorzały na nowo walki lokalne. Bolszewicy nadaremnie usiłowali polepszyć swe stanowiska, przez natarcie jednego pułku strzelców. Od 29 kwietnia, t. j. od początku ataku na wschodni odcinek przyczółka mostowego Kubania, prowadzonego przy poparciu silnych dywizjonów lotniczych, utracili bolszewicy około 500 samolotów.

BERLIN. (DNB). Od ośmiu dni atakują bolszewicy niemieckie pozycje na mostowym przyczółku Kubani przy pomocy silnych oddziałów piechoty, czołgów i lotnictwa. Ataki te są skierowane na niemieckie punkty zabezpieczeniowe i bazy w błotnistym okręgu Kubani i na zewnętrzne północne skrzydło. Ciągłe na nowo starają się nieprzyjacieli przerwać się przez gęste zruwany i obesznięte bagna, aby albo wzdłuż Kubani albo od północy dostać się na tyły naszych linii obronnych. Użyte do tego celu siły bolszewickie wyniosły w przybliżeniu szesć brygad.

W niektórych miejscach udało się bolszewikom przedrzeć przez gmatwaninę mostów i odgalić rzeki. Jednak każdorazowo byli oni rozbijani i odrzucani zapo-
mocą ręcznych granatów i broni automatycznej.

W pewnej miejscowości w dniu 8 maja udało się prawie 2 pułkom pod osłoną nocy wdrzeć się na wiele kilometrów w głąb na tyły niemieckich punktów oporu co zagrażało ważnej drodze dostawy posiłków. Przeciw przeważającej sile bolszewików rzucił się oddział złożony z załóg samochodowych i rezerw znajdujących się na miejscu. Po upływie kilku godzin 280

Również rozbite zostały bolszewickie przedsięwzięcia na morzu na północ od Temriuka. Tu wysłedzili niemieckie patrolujące samoloty bojowe liczne skupienia pojazdów i atakowały je lotem nurkowym. Przy tym zostało zatopionych w dniach 4 i 5 maja łącznie 20 łodzi, 8 zaś dalszych łodzi spalono przy pomocy bomb zapalających.

Ogromne straty Sowietów nie dadzą się zastąpić przez pochwały sprzymierzeńców

GENEWA. (DNB). Maurice Hirdus opisuje w gazecie „Daily Herald“ obecne stosunki w Związku Sowieckim. Na wstępie pismo zaznacza, że jest on pierwszym korespondentem, który po zakończeniu rosyjskiej ofensywy zimowej wyjechał ze Związku Sowieckiego. Gdyby w Moskwie, każdy po krewnym, który zginał na wojnie nosił żałobę, to jak pisze korespondent, ulice byłyby czarne. Lecz prawie nikt żałoby nie nosi, bo nie może dostać materiału. Jak mu powiedział jeden z oficerów rosyjskich Rzew był „rzeźnią“, po nieważ z walkach, które się tam odbywały, bolszewicy jakoby

masowo ginęli. Podobno tam padł kwiat młodzieży sowiecko-żydowskiej. Ale nie tylko tam lecz, pisze dalej korespondent, także i na innych odcinkach zachodniego frontu. Każdy Rosjanin wie aż nadto dobrze, że kraj jego stał się krajem młodych wdów. Na jego uwagę, że Anglii i Amerykanie umieją cenić bohaterstwo armii czerwonej, pułkownik odpowiedział: „tak, lecz proszę pomyśleć o cenie którąśmy za to zapłacili“. W rzeczywistości jest tak, jak ciągnie korespondent dalej, że społeczeństwo rosyjskie powoli zaczyna bardzo głęboko odczuwać swe straty i z pochwałą świata nie

Włoskie komunikaty wojenne

RZYM. 13 maja. (DNB). Kwatery główna podaje:

Pierwsza armia włoska dziś z rana na zaprzestala walki na rozkaz Duce. Jeszcze wczoraj pierwsza armia włoska powstrzymała atak nieprzyjacielski, znajdując się sama pod uderzeniami natarł koncentrycznych i nieustannych wszystkich sił zbrojnych lądowych i powietrznych anglo-amerykańskich, będąc pozbawiona zapasu amunicji i dowozu posiłków i trzymając się wyłącznie walecznością swej piechoty. W ostatnich walkach, w których wszystkie oddziały włoskie były się ramię w ramię obok oddziałów niemieckich, objęte wzniosłym duchem koleżeń-
skiego współzawodnictwa, artyleria wszelkiego rodzaju oraz grupa czołgów wywiadowczych pułku „Lodi“ dowiodła, jak zawsze, swej wspaniałej waleczności.

RZYM. 14.V. (DNB). Główna kwatera sił zbrojnych podaje:

Włoskie zespoły lotnicze zaatakowały w nocnych godzinach skutecznie porty: Bone, Bougie i Sfaks.

Na morzu tyrreńskim jednostka floty niemieckiej zatopila nieprzyjacielską łódź podwodną i wzięła do niewoli pewną część jej załogi.

W dniu wczorajszym zaatakowały nieprzyjacielskie czteromotorowe bombowce miasta: Neapol, Calabria, Cagliari, Messynę i Augusta. Spowodowały one ofiary i szkody, które szczególnie w Calabrii, bombardowanej dwa razy, są bardzo znaczne. Ogień obrony przeciwlotniczej stracił pięć samolotów, trzy nad Calabria, jeden nad Porto Empedocle i jeden nad Messyną. Siedem dalszych samolotów zestrzeliły w walkach powietrznych włoskie i niemieckie myśliwce, z tych spadło pięć nad Cagliari i dwa nad Augustą.

Jeńcy polscy gwałtem wcieleni do armii sowieckiej

SZTOKHOLM. Jak powiadają w minorowym tonie z Londynu, najwyższa rada sowiecka zdecydowała obecnie utworzyć „Polską dywizję“ na gruncie sowieckim. Dywizja ta, której organizowanie już rozpoczęto, winna być „współpracować“ z armią sowiecką, to znaczy, że będzie ona stanowiła część tej armii. Następnie z wiadomości tej wynika, że dywizję tę powoła do życia „Związek polskich patriotów“. Związek ten jest niczym innym, jak organizacją bolszewików polskiego pochodzenia oraz żydów polskich, mieszkających w Związku Sowieckim. Jest to ten sam związek, który skłania Moskwę do utworzenia polsko-bolszewickiego rządu marionetek w Związku Sowieckim.

Jakkolwiek ten ostatni projekt — przynajmniej tak spodziewają się w Londynie — obecnie

rosyjskiego nie czerpie więcej żadnej pociechy.

Gdzie się tylko nie spojrzy w Związku Sowieckim wszędzie widać ślady potężnych ofiar, które naród ponosi. Środki żywnościowe są bardziej niż ostro racjonowane i bywa tak, że ich w ogóle nie ma. Butów i ubrań również nigdzie dostać nie można.

ustąpił cokolwiek na plan dalszy, to jednak tworzenie tej dywizji dość wyraźnie wskazuje, w jakim kierunku idą bolszewicy. Uważają oni siebie za wyłącznych panów losu narodu polskiego i w milczeniu przechodzą do porządku dziennego nad rządem emigracyjnym Sikorskiego w Londynie. Wszyscy Polacy, znajdujący się jeszcze w Związku Sowieckim i nie pozabijani jak oficerowie w Katynie lub nie zamorzeni z głodu będą gwałtem wpakowani do armii czerwonej i wyszkoleni jako awangarda dla bolszewickiego uszczęśliwienia „wolnej Polski“. Przy tym oczywiście tak

Kreml łamie wszelkie układy

Żyd Kaganowicz i pani Kollontaj o celach i taktyce sowieckiej polityki zagranicznej

Ważne dokumenty z archiwów Quai d'Orsay

BERLIN. (DNB). Wśród aktów zdobytých na Quai d'Orsay znalazł niedawno dokumenty, należące do najważniejszych, jeśli chodzi o archiwum francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Chodzi tutaj o dwa sprawozdania byłego posła francuskiego w Sztokholmie, Gausse-na, ze stycznia i marca 1939 r. Dotyczą one przemówień, jakie wygłosili: zastępca sekretarza partii komunistycznej, Żyd Kaganowicz i posłanka Związku Sowieckiego w Sztokholmie, pani Kollontaj, w małym kole zaufanych na temat celów i taktyki sowieckiej polityki zagranicznej. Zadanie mówców polegało na rozchwianiu wątpliwości wśród słuchaczy, czy zawieranie umów z państwami burżuazyjnymi da się pogodzić z doktryną bolszewicką. W przemówieniach tych obrazowano główne zasady sowieckiej polityki zagranicznej. Dlatego zachowały one do dnia dzisiejszego swoje pełne znaczenie, zwłaszcza że praktyka od tego czasu pokrywa się dokładnie z tym, co wówczas wyłożono teoretycznie.

Główny punkt dokumentów, jak w związku z tym pisze „Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz“, stanowi temat dotrzymywania układów w zagranicznej polityce Związku Sowieckiego oraz metody i cele bolszewickiej rewolucji światowej. Otwarcie i brutalnie, jak to dotychczas nigdy nie spotykało się w urzędowych dokumentach, rozwija się tam dwie zasady:

1. Zasada, że Związek Sowiecki może zawierać wszelkie układy z państwami burżuazyjnymi, ponieważ jest zdecydowany zerwać je w momencie korzystnym dla Związku Sowieckiego a szkodliwym dla partnera w układzie.

2. Zasada, by dla osiągnięcia celu, mianowicie zniszczenia państw i narodów i wywołania rewolucji światowej mieszać się bez skrępowań w wewnętrzne stosunki tych państw i posługiwać się przy tym wszelką grupą, która da się użyć do sprowadzenia rewolucji światowej.

Dokument Kaganowicza jest właśnie nicią przewodnią i regulaminem dla oddziałów szturmowych bolszewickiej rewolucji światowej. Charakterystyczne światło pada na drugą międzynarodówkę, działalność bolszewickich komórek pod postacią legalną, na pół legalną i nielegalną a również i na rolę sowieckiej dyplomacji i jej zależność od kominternu. Podczas gdy p. Kollontaj rozwija zasadę wiarołomstwa w układach w sposób, którego nie powziąłby się Machiavelli, przemówienie Kaganowicza podkreśla rolę jego żydowskiego pobratymcy Litwinowa, obecnego ambasadora sowieckiego w Waszyngtonie, jako niepróbowanego mistrza taktyki sowieckiej polityki zagranicznej jeśli chodzi o uśpienie partnera układu.

Ważkość obydwóch dokumentów tkwi tam, gdzie pozostają one wewnętrznie w związku z angielsko-sowieckim układem o przymierze z maja 1942 r. W układzie tym, jak wiadomo, chciano, by Europa przez 20 lat opierała swój los na zaufaniu do Stalina. W oczach tych niezliczonych ludzi, którzy wierzyli jeszcze podpisowi Stalina, obydwa te dokumenty nieważnie moralnie wspomniany układ. Jest on tak samo jak inne układy zbudowany na zasadzie bolszewickiego wiarołomstwa i gdyby armie niemieckie i sprzymierzone nie wyrzuciły były Anglików i bolszewików z Europy, Moskwa zerwałaby go w tym samym momencie, któryby wydał się jej odpowiedni.

To że Brytyjczycy zgodzili się na narzucenie przez zawarcie tego układu na ramiona bolszewickiego przestępcy plaszczyka legalności jego pretensyj do panowania nad Europą, celem uspienia innych narodów, piętnu je ich jako współników owych międzynarodowych przestępców, którzy łamanie układów uczynili najwyższą zasadą współżycia między narodami. Fakt, że rzecz nikiem tej zasady staje się Żyd Kaganowicz wskazuje ponownie na ścisły związek bolszewizmu i żydostwa. Tylko żydowski duch potrafił to, co inne narody nazywają wiernością i wiarą, przemienić w tak wirtuozowski sposób w system oszustwa i wiarołomstwa.

Oddziały wojsk amerykańskich wylądowały na aleuckiej wyspie Attu Gwałtowna walka z japońskimi wojskami okupacyjnymi

TOKIO. (DNB). Jak w piątek doniosła cesarska kwatera główna, 12 maja wylądowały silne oddziały wojsk amerykańskich na wyspie Attu, należącej do grupy wysp Aleuckich. W tej chwili toczy się tam zacięta walka z japońskimi oddziałami okupacyjnymi.

Attu jest zachodnią wyspą w tej grupie i została jak wiadomo zajęta przez Japończyków

w czerwcu ubiegłego roku.

PARYŻ. (DNB). Wieczorna prasa paryska odnotowała wiadomość, zgodnie z którą należy oczekiwać akcji północno-amerykańskiej w stosunku do posiadłości francuskich Martynika i Gwadelupa w najbliższym czasie. Statki wojenne Stanów Zjednoczonych, jak donosi „Paris Soir“ krążą jako Marty-niki, a na wyspie Barbados wylądowały ich oddziały wojskowe.

Niezwykła stolica

Apolityczne i polityczne wieści z Ankary

Nikt istotnie nie będzie dzisiaj twierdził, że Ankara nie wybiła się szybko i gruntownie jako stolica nowoczesnej Turcji. Tak szybko, jak to miasto zgodnie z wolą założyciela państwa Kemala Atatürka wydarło zostało bagnetem i stopem, tak też potrafiło ono zyskać sobie stanowisko i poważanie jako symbol i pojęcie stolicy pod względem państwowym i politycznym. W okresie budowy młodej Turcji wśród samych Turków był niejeden, który, powołany jako urzędnik państwowy, pracownik lub robotnik ze wspaniałego Istanbuhu do budowy się jeszcze Ankary z jej gołymi wokół stepami, wyrażał wątpliwość, czy miasto to zdoła kiedykolwiek zaćmić blask Istanbuhu, starego Bizancjum z jego cudownym położeniem i jego historyczną przeszłością oraz czy zdoła wybić się na miasto stołeczne. A przecież wybiło się. Pod naciskiem twardej konieczności wybrane na stolicę w czasie wojny wyzwolenczej przeciwko polityce gwałtu państwa ententy, pod naciskiem tego samego prawa rozszerzone i rozbudowane, znalazło się teraz znowu w epoce twardych konieczności. Istambulski handel i przemysł mogą sobie jeszcze rościć pretensje do pierwszego miejsca w krajowej gospodarce narodowej. O bycie i rozwoju narodu decyduje się w Ankarze.

Każdy, kto po raz pierwszy przyjeżdża do tego miasta, staje pod wrażeniem jego widoku. Tego rodzaju wielkie miasto — Ankara liczy już ponad 160.000 mieszkańców — od najmniejszego domu aż do budowli reprezentacyjnych całkowicie nowe, jednolicie według najnowocześniejszych wymogów architektury zbudowane, całkowicie w sobie zamknięte jako skończony wyraz nowoczesnego budownictwa, jest zaiste czymś jedynym na świecie. Praca tutaj musiała być prawdziwą rozkoszą dla architektów — przeważnie niemieckich budowniczych. Nieograniczona przestrzeń do planowania, możliwości swobodnego rozwinięcia projektu bez oglądania się na dopasowanie szczytów do starych oraz świadomość woli, która przemieniała wszystkie plany w czyn. Owa rozkosz budowania zrozumie każdy, kto przechadza się po ozdobionych szeregami cieniistych drzew, co w suchych stepach wielki stanowi wyzwanie. Ulice te przecinają orzeźwiająco zieleń.

ANGORA.

Stara Angora pozostała na swym miejscu nienaruszona. Króluje ona na obydwóch wawozem Tamerlana oddzielonych od siebie kopułach górskich w niezamąconym odosobnieniu. Niby symbolem tego, że nie

ma ona nic do czynienia z nową epoką, jest oddzielenie tej dzielnicy zamkowej szerokim, wokół góry prowadzącym pasem murów od nowego miasta, rozłożonego w dolinie. Pełne życia muzeum, korona malowniczego krajobrazu — poza tym jednak tylko zapomniana przeszłość. Cudzoziemcy podziwiający potężne wały zamku z epoki Seldżuków, zamku, w którego murach znajdują się wspaniałe kolumny rzymskich świątyń i płyty sarkofagów, oraz uwieczniający na kliszy ten lub ów malowniczy zakątek wśród miłych kolorowo otynkowanych domów, spotykają się stale z pytaniem: „Dlaczego pan właśnie tutaj fotografuje. Zejdź pan raczej na dół do nowego miasta, tam są dopiero piękne domy. Ale tu na górze?”

Związek z nowoczesnością, właściwy wszystkim mieszkańcom Ankary, przemawia dobitnie z takich pytań.

NOWOCZESNA ANKARA.

Nowe miasto obejmuje cztery różne dzielnice miejskie ciągnące się blisko przez pięć kilometrów. „Ulus Meydan” — plac narodu — nazywa się rotunda z pomnikiem Atatürka, skąd wychodzą trzy ulice, na których i wokół których skupia się całe życie Ankary. Prowadzi stąd szeroka szosa do wspaniałego nowoczesnego dworca kolejowego, przechodząc obok stadionu i 40-metrowej wieży dla skoczków ze spadochronami — gdzie jeszcze na świecie jest coś podobnego? Tutaj może każdy za kilka kurus, opasany w specjalny przyrząd, unieśliwiałby skok bez otwierania się spadochronu próbować swoich zdolności spadochroniarzów. Stąd też wychodzi wielka droga handlowa Anafartalar. Nazwa jej pochodzi od miejscowości, gdzie Anglicy krwawo ponieśli straty podczas awantury dardanelskiej, zainscenizowanej w ostatniej wojnie przez Churchilla. I stąd też wreszcie bierze swój początek wielki bulwar Atatürka. Wiedzie on koło ministerstwa spraw zagranicznych i uniwersytetu do Jeni-Şehir (nowego miasta), nowoczesnej zamieszkałej dzielnicy, a dalej do Bakanliklar — dzielnicy ministrów, oraz Cankaya, miasta dyplomatów, a w końcu po pięciu kilometrach w górę na wzgórze do pałacu prezydenta państwa.

Bulwar Atatürka jest ulicą, która przechodzi obok „14 krajów” — Przy niej znajdują się budynki prawie wszystkich akredytowanych w Ankarze ambasad i poselstw. Ponieważ zabudowania te są eksperymentalne, oznaczają one „zagranicę”. Budynki jakie tutaj wystawiły poszczególne narody, stanowią interesujące karty wizytowe. W obszernym parku, w

najstarszym i dlatego najbogatszym w drzewa ogrodzie Ankary — znajdują się cztery mile budynki w stylu dworów wiejskich: Ambasada niemiecka. Budynki urzędowe i mieszkania dyplomatów i urzędników utworzyły tu małe miasteczko w ogrodzie. Obok ambasady włoska. Gdy się tam wejdzie, odnosi się wrażenie, że się przebywa w Sabaudii albo w Littorii — nowych miastach, zbudowanych na osuszonych bagnach pontyjskich. Następna posiadłość należy do Węgrów. Dom ten mógłby tak samo dobrze stać w Budapeszcie na Wzgórzu Róż. Nieco na uboczu wznosi się olbrzymia wspaniała budowla, wyraz potrzeby reprezentacji „Trójkolorowej Republiki”.

Zupełnie w górę, prawie na końcu bulwaru mieszkają Anglicy. Stara budowla przypomina szpital dla piersiowo chorych. Zbudowana została na przełomie stulecia. Z grubsza ociosana, ażeby coś stało. Można sobie pozwolić na nonszalanę! Tuż obok nowa budowla: na pół dworek, na pół schron przeciwbombowy. Zupełnie poważnie. Kiedy Brytyjczycy zdecydowali się wystawić ten nowy budynek dla swego ambasadora — było to w okresie paktu z Turcją — uważali oni za celowe środkową część budynku jak również dolne pomieszczenia zbudować jako schrony przed bombami. W tym celu sprowadzono specjalnie z Londynu dwumetrowej grubości płyty stalowe i wmurowano je przy pomocy specjalistów. Nie bardzo uspokajająca manifestacja dla gościnnego kraju! Nie bardziej odradzającego jak to, co wymyśliły Sowiety, budując swoją ambasadę ultrakubistycznym styl ruin. Mieszkańcy Ankary porównują często tę budowlę do na pół przewróconego, bez kominów i ozdobionego nie umieszczonymi mostkami kapitańskim okrętu stojącego na betonowych kłocach. Jednym słowem urągawisko wobec wszystkiego, co zowie się kulturą. Nawet bez metrowych złożonych stukatur młota i sierpa na froncie każdy się domyśli: Tutaj mogą mieszkać tylko bolszewicy.

PRZYJACIELE I NIEPRZYJACIELE

Na tych pięciu kilometrach między Placem Narodu a pałacem prezydenta rozgrywa się wszystko co się nazywa „życiem w Ankarze”. Dlatego nie ma tu wcale tajemnic. Zaledwie 200 samochodów, które jeszcze kursują po wydaniu zakazu dla aut prywatnych, zna się już to z nazwy, już to z numeru. To też żaden ambasador nie może niespostrzeżenie udać się do ministerstwa spraw zagranicznych ani żaden minister nie może złożyć wizyty drugiemu ministrowi, by wiadomość o tym nie obiegła natychmiast bulwaru w dół i w górę. Wiedzą tutaj, że mrs. Steinhardt, ambasadorowa amerykańska, jest skąpica i u fryzjera daje jednego piastra — najdrobniejszą monetę, około pół feniga — napiwku. Mówią tutaj, że polski ambasador emigracyjny odwiedził czterech razy angielskiego i trzy razy amerykańskiego ambasadora w dniu, kiedy nadeszła wiadomość o morderstwie w lesie katyńskim.

Można tutaj u Karpisa albo w ankarskim Pałacu-Hotelu, — jedynych dwóch restauracjach — uprawiać poufne studia. Zmianę sympatii można tutaj osądzać według stolików. Niedawno spotykali się tutaj co wieczór Amerykanie i Anglicy. Wkrótce potem zjawili się potrzeba wspólnego zbierania się bolszewików i Amerykanów, natomiast Anglicy siedzieli sami przy stolikach. Obecnie wszyscy trzej partnerzy oddzielili się nieprzyjaźnie. Na bardzo małym przestrzeni ciśnie się tutaj wszystko razem, wróg i przyjaciel, na ziemi neutralnej. Nie ma innego wyjścia. Jeśli przypadek zrzucił, że pełnomocnik niemiecki do pertraktacji gospodarczych dr. Clodius przebywa ze swą delegacją w Ankarze a przybędzie tam także w tym czasie generał Wilson ze swym sztabem, to mogą oni zamieszkać w jednym tylko hotelu. Słowa „uwaga, nieprzyjaciel podłuchuje!” można tutaj uzupełnić jeszcze słowami „uwaga, nieprzyjaciel podpatruje!” A o tym nie wolno w Ankarze zapominać ani na chwilę. Szczególnie teraz na wiosnę. („Wilnaer Zeitung”).

Nienawiść krwiożerczego żydostwa Dziennik belgradzki obwinia żydów o wywołanie wojny

BELGRAD (DNB). Belgradzki dziennik „Novo Vreme” w pewnym artykule wstępnym o przyczynieniu się żydów do wojny i o celach wojennych żydostwa, pisze: „Terazniejsza pozoła światowa kościółka ludzkości całe potoki

niewinnie przelanej krwi, wtrącała ona wiele narodów w nieopisaną nieszczęścia i zagrożila istnieniu całego kontynentu Europy, lecz po wszystkie czasy będzie to ostatnia zbrodnia żydostwa międzynarodowego”.

„Jakkolwiek Führer zwrócił światowemu żydostwu uwagę, że nowa wojna, wywołana przez żydów, oznaczałaby koniec żydostwa, pomimo to jednak rozpętało ono w roku 1939 płomień wojny w celu prowadzenia walki przez nienawiść i zemstę w stosunku do Niemiec. Na nowo rozpoczęła się pełna grozy gra żydostwa światowego, czyniąca z wojny i zniszczenia całych narodów przedmiot interesów. W ciągu obecnej wojny wykazało się że tak pozornie przeciwległe systemy, jak demokracja i bolszewizm mogą być powiązane z sobą za pomocą żydostwa, gdy chodzi o utworzenie frontu przeciw europejskiego. Ze wszystkich tych „pelných nienawiści celów wojennych”, wezwał do zniszczenia i dwuznacznych oświadczeń o losie Niemiec zwyciężonych, pochodzących z obozu żydowsko - plutokratycznego i żydowsko - bolszewickiego, palającego żądzą krwi wiecznego żyda — tularza, — wyczuwa się nienawiść żądzą krwi żydostwa starego testamentu. I staje się jasnym, że żydostwo znów obciążało się winą okropnego rozlewu krwi, który znajdzie w końcu swój odwet”.

(„Wil. Ztg.”).

Krótkie wiadomości

BERLIN. (DNB). Wiadomość, podana przez żydowską agencję Paleor w Jerozolimie, jakoby wśród 50.000 obywateli polskich, których wyjazd na Bliski Wschód potwierdził rząd sowiecki, — znajdowało się co najmniej 40.000 żydów, ocenia niemiecka prasa wieczerza jako zupełne potwierdzenie poglądu niemieckiego, że Stalini i jego poplecznikom zależy wyłącznie na wywołaniu żydowsko-bolszewickiej rewolucji światowej. Wobec tego nie ma nic dziwnego, jak zaznacza „Deutsche Allgemeine Zeitung”, że 4/5 kandydatów, przeznaczonych dla dokonania tego zadania, są żydami, gdyż bolszewizm, również jak i kapitalizm jest tworem żydowskim. Od niepaścielnych czasów żydzi byli najdogodniejszymi propagatorami i pośrednikami dla innych żydów, którzy rządili w krajach plutokratycznych. „Berliner Börsen Zeitung” pisze w swym komentarzu, że władzy sowieckiej przez taką „selekcję” wśród wysyłanych Polaków zachowali liczny stosunek jeden do czterech pomiędzy elementem polskim, a żydowskim stosunek do swego pragnienia, aby rozpowszechnić bolszewizm po całym świecie i tym samym dowiedli swego zamiaru wypędzenia polskości, zupełnie tak samo, jak dowiedli tego pragnienia swego przez masowe rzezie, dokonane na oficerach polskich w lesie katyńskim. „Nachtausgabe” przytacza się do tych wywodów, stwierdzając, że fakt ten ujawnia wpływ żydostwa w rządzie sowieckim w formie jeszcze niebywałej oraz demaskuje sposoby, jakich używa Moskwa dla popierania panowania żydów na świecie.

BERLIN (DNB). Artykuł wstępnego sowieckiego dziennika „Pravda” w związku z kongresem ogólnosłowiańskim w Moskwie zawiera zdanie: „nadszedł czas dla świata słowiańskiego podjęcia oręża wszystkich Słowian pod wodzą Stalina”. Jak zaznaczają tutaj koła polityczne, charakteryzuje to cel tych posiedzeń, na których, jak można wnosić z treści wygłoszonych przemówień, prowadził się jawna propagandę w celu bolszewizacji wszystkich krajów, zamieszkałych przez Słowian.

BERLIN (DNB). Znany dziennikarz Stanów Zjednoczonych, Raymond Clapper, bawiący obecnie u jednego ze swych kolegów po fachu w Szwecji, napisał na początku kwietnia w czasopiśmie „Look” sensacyjny artykuł, broniący sowieckich baz na Bałtyku oraz zmian sowieckiej granicy zachodniej. Poza tym oświadcza on tam, że niektóre mniejsze narody niewątpliwie zaprotestują przeciwko temu, lecz przeciw polityce traktatu Wersalskiego, polegającej na podziale Europy między mniej-e państwa nie zależne, wcale nie okazała się idealnym rozwiązaniem tego zagadnienia. Zdaniem Wilhelmstrasse. Clapper wypowiada się przez powyższe oświadczenie wyraźnie po stronie żądań Związku Sowieckiego, a to powinno interesować wogóle Europę, a w szczególności nie które kraje północne.

SZTOKHOLM (DNB). Jak podaje Reuter z Irlandii, na wybrzeżu hrabstwa Donegal wybuch wybuchu na brzegu miny, zabił 16 chłopów, a 5 ciężko zranił. Chłopcy ci rzucali kamieniami w minę.

SOFIA (DNB). Według wiadomości prasowych, udało się bułgarskiej policji kryminalnej wykryć całą sieć fałszerzy pochodzenia żydowskiego. Centrala ich znajdowała się w Sofii, gdzie wystawiano fałszywe paszporty, za pomocą których żydzi mogli przechodzić granicę. Pewna grupa z 4 żydów została aresztowana na granicy Bułgarii w chwili, gdy zamierzali oni przejść granicę. Podczas badania znaleziono monety złote i walizę z lekarstwami, wartości przeszło milion lew. Inną grupę żydów,

która zorganizowała centralę fałszerzy, już aresztowano i przekazano sądowi.

AMSTERDAM. (DNB). Wojskowy urząd informacyjny USA podaje, jak donosi angielska służba informacyjna, że straty armii USA, wyrażają się w cyfrze 80.660 ludzi. Z tej liczby jest 12.964 żołnierzy USA zabitych, 16.200 rannych. 38.169 zginęło bez wieści i 13.327 dostało się do niewoli.

MADRYT. (DNB). Angielska agencja, starająca się przekonać ludność o „ludzkich właściwościach Stalina” i o „religijnym prześladowaniu” w Niemczech, znalazła pomysłowy hiszpański ohoitnikami, którzy powrócili ze wschodniego frontu najdobitniejszy odpór. Ote pismo hiszpańskie, „La Voz de Espagna”, wychodzące w San Sebastian, publikuje list byłego ochotnika, Ignacio Otamendia, w którym pisze on między innymi:

„Kto walczył, tak jak my, przy boku żołnierzy niemieckich przeciw bolszewikom, ten wie, że religia chrześcijańska od samego początku nigdy nie była tak okrutnie i zaciekle prześladowana jak przez komunizm. Wszystkie morderstwa, popełniane nad księżmi i wierzącymi, spługawienie domów bożych i klasztorów, jak również niedawno odkryte masowe mogiły w Katynie — zdaje się jak gdyby dla angielskiej propagandy wogóle nie istniały. Natomiast chcą Anglicy, abyśmy my, Hiszpanie, uwierzyli, że w Niemczech jest religia chrześcijańska prześladowana, a także może być atutowana tylko przez Aliantów, do których należy i Rosja Sowiecka. Z obrzydzeniem załączam jedno z kłamliwych angielskich pism agitacyjnych. Moi koledzy na froncie wschodnim wiedzą, że żaden Hiszpan nie uwierzy w podobne kłamstwa i oszczerstwa”.

BERLIN. (DNB). Na przyczółku mostowym Kubania w dniu 11. V. odbywały się jeszcze tylko walki lokalne, gdyż Sowiety już poprzedniego dnia zlanęli powstrzymać swą ofensywę na tym odcinku frontu. Częściowa przerwa w atakach przeciwnika na odcinku Krymakała powstała skutkiem nadzwyczaj wielkich strat bolszewickich. Wynosiły one w pierwszych 12 dniach walki około 30.000 ludzi zabitych i rannych oraz 200 czołgów zestrzelonych albo ciężko uszkodzonych. Znaczną liczbą jeńców i zniszczonej broni nieprzyjacielskiej nie jest jeszcze ściśle ustalona. Naogół utracili bolszewicy w dniu 11. V. na froncie wschodnim 43 samoloty.

GENEWA. (DNB). Znany dziennikarz północno amerykański Emile Gaurreau opisuje w pewnej książce brzydkie postępowanie w dawcy żydowskiego Mojżesza L. Annenberga. Ten amerykański wydawca pomimo wielu prób przekupienia władzy został skazany na 1 lata więzienia za fałszywe wykazywanie swych wpływów podlegających podatkowi w wysokości 5 i pół milionów dolarów i ponadto jeszcze dopuszczał się oszustw na wyścigach.

NANKIN. (DNB). Z miejscowości, objętych głodem w prowincji Honan i Szantung nadchodzą straszliwe wieści. Wobec powszechnego zużycia kory wszystkich drzew, żywią się obecnie głodujący trawą i sieczką. Prezydent państwa Wangczyngwel polecił ministerstwu wyżywienia przyjąć z natychmiastową pomocą.

BUENOS AIRES. (DNB). W Liście, stolicy Peru, została zniszczona przez olbrzymi pożar Biblioteka Narodowa, jedna z najstarszych i największych instytucji kulturalnych Ameryki Południowej. Zostało zniszczonych około 70.000 tomów wartości pięciu milionów soles. Plomienie przeniosły się też na sąsiednie budynki. Pożar udało się ugasić dopiero po wielu godzinach.

We wszystkich fabrykach sowieckich reżym strzału w kark

Przemysł bolszewicki poddany kontroli partii komunistycznej

HELSINKI. Cały przemysł sowiecki, a w szczególności warzaty uzbrojeniowe i amunicyjne, zostały na podstawie zarządzenia Rady Komisarzy ludowych i Centralnego Komitetu partii komunistycznej poddane kontroli aparatu partyjnego. Funkcjonariusze partyjni oddzielnych przedsiębiorstw powinni „doglądać” obecnie produkcję, przyjmowania, pomieszczenia i wyżywienia robotników. Zarządzenie to staje się koniecznym, jak podaje pewien oficjalny moskiewski komunikat, ponieważ w przemyśle sowieckim w ostatnich czasach zaistniały złe stosunki. Teraz dopiero kierujący funkcjonariusze partii komunistycznej wprowadzili w przedsiębiorstwach od-

powiedzialność główną za wypełnienie planów produkcji. Łączenie z tym zostały znacznie rozszerzone ich pełnomocnictwa. Mogą oni w przyszłości w razie „uchybień” nakładać kary do rozstrzału włącznie.

Rozporządzeniem najwyższej komendy w Moskwie stan wojenny, który w dniu 15 kwietnia obejmował tylko koleje, został rozszerzony na kanały i drogi wodne Związku Sowieckiego.

Moskiewskie zarządzenie rzuca znowu jaskrawy snop światła na położenie w Związku Sowieckim. Okazuje się, że w kraju Stalina nie a nie się nie zmieniło, lecz reżym, już egzystujący, został zaostrożony. Po kolejowych i po marynarskich muszą

obecnie i robotnicy niżej swój kark zginać pod żydowsko-bolszewickim jarzmem. Bajka rozmyślnie rozprzestrzeniona przez anglosasów, ostatnio nawet przez panią Roosevelt, że w Związku Sowieckim stosuje się rzekomo „zasady demokratyczne” są rzucone w Moskwie do kosza z zimnym uśmiechem.

Założenie zostało rozbite i inne marzenie anglosaskie, że nawet w zażydzonych demokracjach ciesząca się złą sławą partia komunistyczna może być zamieniona przez reżym wojskowy do salonu się nadający. Bolszewizm będzie sobie wiernym do ostatniej chwili, ponieważ nie jest on zdolny do zmiany i musi zawsze takim samym pozostać. („Wil. Ztg.”).

Nie chcą wrócić do Sowietów

Wrażenia z niemieckiego obozu dla robotników ze Wschodu

Starosta wymienił głośno kilka nazwisk w izbie. Występują kobiety, dziewczęta i chłopcy. Pada pytanie, czy chcą powrócić do domu. Podnoszą się ziemiste ręce w słabej obronie, tak, jakby pytanie było swiszcząca napaść, która chce tych ludzi wypędzić z przystanku baraku. Nie — odpowiadają wszyscy! Powróć do Sowietów — przenigdy!

Oto 18-letnia Marja P. z Kijowa. W tańcu przed barakiem należy ona do najweselszych. Dzisiaj ma swój niedzielę. Przerwa w pracy. W swym tańcu powiewają bluzy i białe nogi, na policzkach Marji błyskają się rumieńce i śmiech. Chociaż dopiero o siedziela z pochyloną głową przy stole i wspominając swój ciężki los, płakała.

Matka jej była lekarzka. Mielili telefon, ale nie mieli chleba — i pewnego dnia matka umarła: na suchoty. Marja pozostała zupełnie sama z małą Tanią, albowiem ojciec pogrzebano już przed dziesięć laty: zmarł na suchoty. Najpierw sprzedali szafę na chleb. Potem stół. Również na chleb. W końcu kopali rowy przed miastem. Za chleb. Ale chleba tego nie otrzy-

mywały, zastępowały go jedynie ciągłe obietnice.

Pewnego dnia bolszewicy odstąpili z miasta. Głodni ludzie rzucili się na magazyny i sklepy z towarami. Również dziesięcioletnia Tania była tam i wraz z innymi wyleciała w powietrze. Marja nie ujrzała już nigdy malej Tani, znalazła jedynie dwie chude ręce i kureczko ściskające chleb, który już zecerstwia i spleśniał. Marja jednak zjadła ten chleb — chleb malej Tani.

A oto Fedia O. z Saratowa. Ma lat piętnaście i gra na balalajce. Wydobyla jakieś głębokie tony. W jego umęczonej duszy jest coś, czego nie potrafili zabić komisarze. Jest on czarodziejem. Nikt nie gra tak pięknie jak Fedia, kaleka.

Jest on sierotą. Bolszewicy wyrzucili go w nocy z łóżka w szpitalu. Miał on odmrożone nogi. Powiedziano mu, że ma strzelać do faszyzistów. Odrzekł, że nie posiada karabinu. Kazano mu zdobyć sobie karabin na polu walki od poległych. I popędzono go na zasniezione wzgórza, pokryte trupami, poza którymi pękały barwne

światliste kule. Popędzono go bez butów przez śnieg i Fedia z porwanymi, płaczącymi się owijającymi, biegł przez skostniałe trupy żołnierzy i zupełnie zapomniawszy o podjęciu karabina. Biegł aż do Niemców.

Stracił nogę, która szerniała od gangreny. Lecz zachował za to swą głowę, tę przedwcześnie dojrzłą, ostrzyżoną na krótko głowę dziecięcą, która w głębokiej melancholii pochyla się nad balalajką i w której oczach marzą się tak łezkowe obrazy. W wolnym czasie zajmuje się on malarstwem. Siedzi wówczas przed swoimi miseczkami z farbami, które gdzieś zdobył i trzyma szczyptami ze starego pendzla do gołenicy, wyczarowuje swój świat marzeń z białymi budynkami, pięknymi ulicami i szczęśliwymi ludźmi, zapadły, zasypany, zaginiony świat.

A oto znów Zina K. z Krzywego Rogu. Ma lat 44. Wychodzi z koszem kartofli z kuchni i zatrzymuje się na chwilę w kole tańczących. A potem idzie dalej. Pozostawia pergaminową twarz bije życie słabym już tylko płomieniem.

Miała męża, miała dom, miała ziemię — wszystko zabrali jej Sowietzi. Teraz ma tylko jeszcze Aloszka, syna. Często przypatruje się jego podobiznie, zawieszonej na ścianie baraku. Wycięła ją z gazety. Nie wie ona nawet na pewno, czy to istotnie jest Alosza. Ten żołnierz, który z wyciągniętym naprzód karabinem maszeruje w pierwszym szeregu krajowego batalionu ukraińskiego. Tak dawno go nie widziała. Lecz ten trzeci z lewo, — mógłby być Aloszka. To napewno jest Aloszka.

I jej szorstka ręka wodzi po zmitym liście, który pewnego dnia nadszedł do obozu wraz z woreczkiem słonecznikowych ziarenek. Zina nie umie czytać. Musiał jej to czytać starosta tak długo, aż wyczerpała się wszystkich słów. Jakże wypisane były na papierze. Wyczytała ona z białego arkusza jeszcze coś więcej aniżeli starosta. Była przecież matką. I szeptała ona wszystkie zapomniane modlitwy za Aloszkę, który maszeruje w pierwszym szeregu z bagnetem zwróconym przeciwko Sowietom

„I. D.“

Z d n i a

16

M A J

NIEDZIELA

Andrzeja Boboli

Wschód słońca 4.13

Zachód słońca 20.18

DZIS ZACIEMIAMY OKNA
od godz. 20.50 do godz. 3.45.

— POWRÓCILI Z RYGI. Niedawno pisaliśmy w „Goncu“ o odjeździe w Rydzę zjeżdżając przeciwpożarowym, na jaki wyjechali i wyżsi urzędnicy z Wilna. Na zjeździe tym byli delegaci wszystkich części Kraju Wschodniego. Tematem obrad były różne zagadnienia obrony przeciwpożarowej i przeciwlotniczej. Z Wilna brali udział: naczelnik obrony przeciwpożarowej miasta i okręgu Wilna mjr. Szymkus, inspektor ochrony przed siebiorstw kpt. Miliauskas, mjr. Ružancovas i delegat obrony przeciwlotniczej przedsiębiorstw inż. Las-kauskas. (f)

— ZAKŁADANIE KWIETNIKÓW. Na kilku placach miasta Wilna ogrodnictwo miejskie przystąpiło w tych dniach do zasadzania klombów kwiatami. Większość kwietników jest obsadzana bratkami. Na placu Katedralnym i Napoleona, na kwietnikach przy ulicy Gedymina (Mickiewicza) koło komendy miasta i na placu Orzeszkowej bratki zostały już posadzone. Szczególnie ładnego wyglądu nabrali plac Napoleona. Na placu tym zostały już przeprowadzone różne drobne prace, związane z doprowadzaniem do ostatecznego porządku pałacu Reprezentacyjnego. (f)

— ROBOTY NA PLACU KATEDRALNYM. Pewna część placu Katedralnego, przed komendą litewskiej policji (były gmach województwa) pozostała w roku ubiegłym nie pokryta płytami betonowymi, tak, jak reszta placu. Było to niebezpieczne dla przechodniów, ponieważ często tworzyło się tam błoto. Obecnie zarząd miejski przystąpił do pokrywania i tej zapomnianej części placu Katedralnego płytami. Potrzebny materiał został już zwieziony i wkrótce cały plac będzie jednolicie pokryty płytami. (f)

— KURSY DLA INSTRUKTORÓW POŻARNICTWA. Wobec dającego się odczuwać braku odpowiednich instruktorów pożarnictwa dla ochotniczych drużyn strażackich okręgu wileńskiego, w dn. 23—28 maja odbędzie się w Wilnie krótkie kursy instruktorskie. (f)

— DZIEŃ PRZECIWPOŻAROWY W TROKACH. Przed kilku dniami w Trokach został zorganizowany dzień propagandy przeciwpożarowej. Na publicznym zebraniu mieszkańców Trok zaznajomili ich szeregi mówców z aktualnymi zagadnieniami pożarnictwa, wykazując konieczność zmniejszenia ilości pożarów do minimum. W obchodzie brał udział naczelnik obrony przeciwpożarowej miasta i okręgu wileńskiego mjr. o. p. V. Szymkus. (f)

— AKCJA PRZECIWPOŻAROWA W WILNIE. W tym tygodniu jest przeprowadzana w Wilnie akcja ochrony przeciwpożarowej. Funkcjonariusze straży przeciwpożarowej odwiedzają fabryki i poszczególne domy i na miejscu sprawdzają przestrzeganie przepisów ochrony przeciwpożarowej. Na zakończenie tej akcji odbędzie się publiczny koncert orkiestry straży i chóru Varpas. (f)

— APTECZKI PIERWSZEJ POMOCY DLA PRZEDSIĘBIORSTW. Jak już podawaliśmy swego czasu, została już definitywnie rozstrzygnięta przez władze wyższe kwestia zaopatrzenia przedsięwzięcia w apteczki pierwszej pomocy. Apteczki te będą zaopatrywane przez apteki miejskie. Przedsiębiorstwa, które zatrudniają do 100 osób posiadają: 10 gr. 2 proc. jodyny, 5 sztuk bandaży, 10 gr. kropli walerianowych, jedną sztukę łubków (przy złamaniu), 100 gr. sody pitnej, 50 gr. hygroskopijnej waty, 100 gr. ligniny, 100 gr. wody utlenionej, 100 gr. amoniaku i 20 gr. wazelinu borney. Jeżeli dane przedsiębiorstwo posiada więcej

niż 100 pracowników może zaopatrzenie swojej apteczki podwyższyć o 50 proc. Wzywa się wszystkich pracowników, aby dla własnego i ich dobra, apteczki swoje utrzymywali w należytym porządku. (e)

— OCET NA ODCINEK „B“. Urząd Podziału i Zaopatrzenia podaje do wiadomości, że ważność odcinka „B“ na ocet białych karzywnościowych, 14 okresu aprobowanego, który był ważny do dnia 2 maja 1943 r., przedłuża się do dnia 30 maja 1943 r. Poza tym wszystkie instytucje, jak restauracje itd. które na mocy rozporządzenia Nr. 171 miały otrzymać ocet dla swoich spożywców mogą otrzymać go do dnia 30 maja 1943 r. Odcinki zebrane za sprzedany towar muszą być przedstawione do dnia 6 czerwca 1943 r. według ustalonego porządku. (e)

— KONCERT ST. SZPIŃALSKIEGO. Przypominamy publiczności wileńskiej, że w niedzielę dnia 17 maja w Teatrze Miejskim odbędzie się o godz. 18-tej recital fortepianowy znakomitego pianisty prof. Stanisława Szpińskiego. W programie między innymi: Beethovena — Sonata es-dur, Schumann — etudy symfoniczne, Chopina — Fantazja i-moll i Polonez as-dur, Liszta — Marsz Rakoczeko. (f)

— GOSPODARSTWA RYBNE W PONARACH. W należącej do zarządu miasta Wilna gospodarstwie, znajdującym się w Ponarach, oczyszcza się obecnie stawy, w których w najbliższym czasie zostanie zaprowadzona hodowla ryb. (e)

— ZAKOŃCZENIE SIEWÓW W GOSPODARSTWACH MIEJSKICH. W gospodarstwach, należących do miasta Wilna, zostały już zakończone prace związane z siewami. Wszystkie obszary, które były przewidziane do zasiania zbożami, zostały w zupełności zasiane. (e)

— ZNOW 1000 JAJ DO MIN-SKA. W tych dniach znów wysłano do okręgu mińskiego ze wzorowych gospodarstw Wileńszczyzny drugi transport 1.000 jaj wylogowych. W ten sposób polepsza się rasę kur, jakie są w posiadaniu właścicieli Białorusi. Jaj tych dostarczą 5 ferm hodowli drobiu, jakie posiadają kury rasy Leghorn. (f)

— NOWA ORGANIZACJA SKUPU MLEKA I JAJ. W tych dniach przedstawiciele zarządu miejskiego ustalili z delegatami Plenocentrasu nową organizację skupienia mleka i jaj. Dla lepszego przeprowadzenia zbioru mleka, całe miasto wraz z przedmieściami zostało podzielone na dziewięć rejonów. W każdym rejonie znajduje się jedna mleczarnia, albo zlewnia mleka. Każda mleczarnia, czy zlewnia mleka otrzyma specjalny spis zamieszkałych w jej rejonie właścicieli krów, z zaznaczeniem ile każdy właściciel ma dostarczyć mleka czy też jaj. (f)

— MECZ NIEMIECKO - HISPANSKI. Dziś w niedzielę, o godzinie 15.30 na stadionie na Piłomencie odbędzie się mecz piłki nożnej pomiędzy drużyną niemiecką go garnizonu, a jedenastką hiszpańskiego szpitala. Jak wiadomo poprzedni mecz Hiszpanie przegrali 5:2, to też zapewne będą obecnie dążyć do rewanżu. (f)

— CHŁOPIEC POD SAMOCHODEM. Jakśżas Augstus, lat 9, zamieszkały przy ul. Kudirki (d. Lubelska) 7—21 nieszczęśliwym zbiegiem okoliczności, wpadł pod przejeżdżający samochód.

Chłopiec odniósł 6 ciężkie obrażenia i po udzieleniu mu natychmiastowej pomocy przez lekarza pogotowia został przewieziony do szpitala Św. Jakuba. (e)

— POŻAR PRZECZ NIEOSTROŻNOŚĆ. Przedwcześniej na podwórzu szpitala onkologicznego przy alei Róż 2 od spalanych śmieci, przez niewagę dozorcę Gustawskiego Pawła zapalił się poukładane w sagach drzewo opałowe. Wezwano straż pożarną. Przybyli samochodem czterej strażacy zastali już ogień niemal ugazony przez Gustawskiego. Straty były niewielkie.

OBWIESZCZENIE

Od 31. V. 43 można na odcinki „W“ kart żywnościowych „cukier“ wydawać zależnie od wyboru marmelady, względnie sztuczny miód lub cukierki, a mianowicie na odcinek „50 gr. cukru“ 50 gr. cukru lub 100 gr. marmelady względnie

sztuczny miód, na odcinek „100 gr. cukru“ 100 gr. cukru albo 200 gr. cukierków.

Kowno, 10. V. 1943.

Generalkommissar w Kownie z polecenia Dr. PENSE.

Zawiadomienie biura opałowego miasta Wilna

Mieszkańcy miasta Wilna, nie podlegający obowiązkom przygotowywania opału (zarządzenie Pierwszego Rady Generalnego z dnia 8 kwietnia r. b.) lub od tego obowiązku zwolnieni, są wzywani do wyrębu drzewa na własny użytek, jak również do sprowadzenia go za pomocą własnych środków i sił. Zezwolenia na wyrub drzewa i skierowania wydaje wydział opałowy Magistratu miasta Wilna, ul. Matulewicz 4 III piętro, pokój Nr. 62. W tym celu: 1. poszczególne osoby przedstawiają zaświadczenia wystawione przez administratorów lub właścicieli domów, w których ma być podane: a) ilość osób zamieszkujących w danym mieszkaniu, b) ilości pieców, c) kwadraturę ogrzewanych pomieszczeń.

Uwaga: Zaświadczenia wydają mieszkańcy domów znacjonalizowanych — administratorzy domów, w niezacjonalizowanych właściciele domu, przy czym za-

świadczenia wystawione przez właścicieli muszą być potwierdzone przez odpowiedni komisariat policji. Zaświadczenia takie otrzymują właściciele mieszkań.

2. Urzędy sporządzają listy osób, nie podlegających obowiązkom przygotowywania opału lub od tego obowiązku zwolnionych, chcących wycinać drzewo na własny użytek. Na listach podaje się: a) imię, nazwisko i adres, b) ilość pieców, c) ilość osób, mieszkających w danym mieszkaniu, d) kwadraturę ogrzewanych pomieszczeń. W punktach b, c i d wymienione dane wpisuje się z zaświadczeń wystawionych przez administratorów, względnie właścicieli domów. Listy oraz zaświadczenia należy przedstawić do wydziału opałowego Magistratu miasta Wilna (ulica Matulewicz 4, III piętro, pokój Nr. 62) do dnia 25 maja r. b. Spóźnione listy nie będą przyjmowane. (e)

Od Wydawnictwa.

Prosimy naszych prenumeratorów na prowincji o dokładne i czytelne podawanie adresów. Przedpłata za prenumeratę powinna być uskuteczmona przed 1-ym każdego miesiąca. Prenumerata wynosi 3 RM miesięcznie.

Przegląd filmowy

Kino „Soldatentheater II“ wyświetla dziś po raz ostatni wesołą komedię muzyczną „Robiny muzyk“ z Ilzą Werner i Wiktoorem Kowa. Od jutra premiera artystycznego filmu „Serce królowej“ z Sarah Leander i Willy Birgelem w rolach głównych. Jest to historyczny dramat z życia Marii Stuart. Kino „Casino“ również gra dziś ostatni raz „Co się zdarzyło tej nocy“, jutro premiera „Słownik Szwedzi“, film z życia znanego piosenkarza Andersena i szwedzkiej śpiewaczki Jenny Lind. „Adria“ będzie wyświetlać aż do końca bieżącego tygodnia filmową operetkę Willi Forsta „Wiedeńska krew“.

Podobnie i kino „Muza“ nie zmienia swojego programu do przyszłego poniedziałku. Jest tam grany kryminalny film „90 minut postoju“ z Harry Pilem, kino „Ausra“

wyświetla dziś po raz ostatni „Jestem Sebastian Ott“, od jutra „Jenny i pan we fraku“. Kino „Kolejowe“ daje dziś „Dzieci szczęścia“, od poniedziałku będzie grać wyświetlany dziś jeszcze w „Casinie“ film „Co się zdarzyło tej nocy“. Nadchodzący tydzień filmowy stoi więc pod znakiem dwóch godnych uwagi artystycznych filmów („Serce królowej“ i „Słownik Szwedzi“).

OFIARY

Dla chłopczyka z chorą nóżką 20 RM. od Leszka - Hermana Bujniewicza.

W dniu imienin p. Zofii Niewiadomskiej, bezogiemu inwalidzie z Ostrej Bramy 20 RM. składa J. K.

Dla biednych polskich dzieci 10 RM. od J. K.

Zasiewy wiosenne już na ukończeniu

WILNO. (ON). W tych dniach odbyło się w Wilnie zebranie agronomów powiatowych i okręgowych, w którym przyjmowali udział także technicy agrarni. Okręgowy kierownik gospodarki rolnej, Rexin, dał uczestnikom wskazówki w sprawie ich dalszej działalności i wezwał agronomów, aby z naciskiem karty gospodarskie na bieżący rok były wypełnione do 15 lipca. Odnosne zestawienia i sprawozdania muszą być do te-

go terminu przedłożone Gebietskommissar'owi. Karty gospodarskie założone w r. 1942 obliczone są na trzy lata. Każdego roku będą przez agronomów lub ich pełnomocników wpisywane dane o przestrzeni uprawnej i t. p. i na tej podstawie będą ustalane obowiązkowe dostawy. Z raportów agronomów powiatowych można było wywnioskować, że prace przy zasiewach wiosennych są z małymi wyjątkami już jakby ukończone.

1000 ton kartofli do sadzenia przywieziono i rozdano

WILNO (ON). W początku b. tygodnia przybył do Wilna z Rzeszy Niemieckiej większy transport kartofli do sadzenia, które niezwłocznie zostały rozdzielone po całym okręgu. Transport zawierał 68 wagonów i wynosił przeszło 1.000 ton kartofli selekcyjnych oraz gatunków o uznanej wartości, klas A i B z gatunków „śpiższka“, „wczesna śpiższka żółta“, „krochmalne“, „tygrys“, „późna śpiższka“ i inne. Cały transport nadszedł w doskonałym stanie i bez żadnych braków ilościowych. Częściowo wysłano je w wagonach w dalszą drogę, a częściowo przeładowano do samochodów ciężarowych i rozesłano do poszczególnych punktów rozdzielczych, tak że włościaci nie będą potrzebować daleko jeździć po ten materiał siewny. Przydział kartofli siewnych następuje w drodze ich wymiany. Kartofle do sadzenia przydzielono poszczególnym powiatom, jak następuje: Wilno — miasto i Wilno —

wieś — 270 t., Troki — 300 t., Święciany — 215 t., Oszmiana i Świr — po 80 t., i Ejszyski — 50 t. Agonomowie otrzymali polecenie dopilnowania, aby zbiór kartofli, pochodzący z tego siewu nie był używany ani do własnych potrzeb, ani też komukolwiek dostarczany lub sprzedawany, a wyłącznie używany jako kartofle do sadzenia w drodze wymiany. Zarządzenie to daży do likwidacji w jaknajkrótszym czasie gatunków kartofli mieszcowych mało plennych i przyczynia się do uintensywnienia uprawy kartofli na terenie całego okręgu. Sprzedaż kartofli do sadzenia będzie odbywać się tylko dla takich rolników, którzy nie posiadają wcale kartofli jadalnych do wymiany i pod warunkiem, że się zobowiążą uprawiać nie mniej jednego hektara. Samo przez się rozumie się, że w pierwszej kolejności otrzymają kartofle siewne rolnicy poszkodowani wskutek wojny lub siły wyższej.

Z koncertu Olgi Olginy

Recital pieśniarski Olgi Olginy przypominał nam wybitną artystkę i śpiewaczkę, udzielającą się ostatnio wyłącznie w zakresie pedagogicznym, względnie występującą publicznie w charakterze akompaniarki. Powrót Olginy na estradę powitać należy z radością tym więcej, że artystka posiada wszystkie dane na to, by częściej występować publicznie. Z zalet najważniejszą jest niezawodnie duża siła ekspresji i wyraz muzyczny, który szczególnie w momentach dramatycznych (pieśń Czajkowskiego) osiąga bardzo wybitne rejonu i sprawia na słuchacza duże wrażenie. W tej dramatyczności sztuki wokalne artystki tkwi ślad pracy w operze. Styl dramatyczny przebiega się też najsilniej w sztuce Olgi Olginy. Nie umieli-

sza to w niczym jej umiejętności operowania frazą liryczną, tak szczególnie charakterystyczną dla pieśni romantycznej. Mimo wszystko siła ekspresji dramatycznej wybij się w sztuce artystki na plan pierwszy i jest podstawą jej artystycznego wyrazu.

Program pozwolił słuchaczom na obserwację różnych stylów i epok od Bacha do współczesnych (Rachmaninoff, Respighi). Artystka potrafiła inteligentnie utrafić w pewne właściwości stylistyczne epoki, względnie autora. Przyjęcie koncertantki było owacyjne, pomimo pewnych skrótów w programie wynikłych zresztą z przyczyn od niej niezależnych. Na żądanie publiczności artystka bisowała te pieśni, które wywarły szczególnie silne wrażenie na słuchaczach.

KINA
Soldatentheater II (Wileńska) 18

„Robimy muzykę”
Od jutra premiera:
„Serce królowej”

CASINO (Wileńska) 7, tel. 6-77
„COSIĘ STAŁO TEJ NOCY”
Jutro premiera:
„Słowik Szwecji”

ADRIA (Wileńska) 36, tel. 10-37
„WIEDENSKA KREW”

MUZA (Nowogródzka) 8, tel. 6-62
„90 minut postoją”

„SZPZA” (Zawalna) 4, tel. 10-70
„JESTEM SEBASTIAN OTT”
Od jutra: „Jenny i pan we fraku”

„Kolejowe” (Kolejowa) 14, tel. 14-13
„Dzieci szczęścia”
Od jutra: „Co się stało tej nocy”

„GRAŻYNA” w N. Wilejce.
„Tango Nocturno”
Od wtorku 18. V. „Irena”

DREWNIKI (wytwórnia)
po cenach urzędowych
OCZKA maszynowo
po państwowych cenach
podnosimy na poczekaniu

A. Kondratowicz
Didžioji (Wielka) 47
(róg Rudnickiej)

Zawiadamiam uprzejmie JW. Pa-
n, że z dniem 10 b. m. zakład
mój przy ul. Gedimino (d. Mickiewi-
cza) 29 wznowi pracę pod kierow-
nictwem znanego fryzjera damskiego
p. Adolfa z ul. Treniotos (Starej).
Z poważaniem STEFAN.

Uwagze JW. Pań
Fryzjer damski ADOLF z dniem
10 b. m. PRZENIOŚĆ SIĘ z ulicy
Treniotos (Stara) 1 na ul. Gedimino
(d. Mickiewicza) 29.

Dom Komisowy
Vokiečių (Niemiecka) 33
poszukuje dzieciennych rowerów, ra-
dio-aparatów, starej porcelany, ba-
rometrów, starożytnych monet, ma-
szyn do szycia i innych rzeczy.

Kupuje
trawę morską, sprężyny i inne do-
datki tapicerskie.
PRACOWNIA TAPICERSKA
Jogailos (Jagiellońska) 81.

ZAKŁAD FRYZJERSKI
M. Bartnickiej
Didžioji (Wielka) 46

SALON DAMSKI I MĘSKI
Specjalność: trwała ondulacja
elektrycznymi i parowymi apa-
ratami, płyny przedwojenne.
Farbowanie, masaże.
Tu pracuje również znana
fryzjerka Bronisława.

Zeby sztuczne
wykonuje i reperuje oraz kupuje
używane.
Skapo (Skopówka) 9 m. 11, (w po-
dwórku), godz. 10-15.

**Majątek Państwowy w Ja-
telunie koło Zawlas**
poszukuje
robotników sezonowych
do robót ziemnych.
Wynagrodzenie w/g norm w gotówce,
naturaliach. Utrzymanie i mieszka-
nie na miejscu. Przewidziane pre-
mie. Zgłoszenia: Telef. Rykonty 2.

Barono
„Ruski kalbos žodynas”. Kelankow-
skiego „Polska Jagiellonów”, Chłędow-
skiego „Rzym-ludzie baroku”, S.
Undset „Olaf”, „Krystyn” III tom,
Szekspira „Dziela dramatyczne” kupi
antykwarjat Śr. Jono Nr 1.

TRWAŁA
ONDULACJA!
Gwarantowana
płynami przedwojennymi, róż-
nymi aparatami
wykonuje prywatny
zakład fryzjerski
Geleżinkelio (Kolejowa) 1,
róg Ostrobramskiej.

100 RM.
za pośrednictwo przy wynajmie 2-3
pokoi z kuchnią lub używalnością
na Zwierzyńcu lub zachodniej części
miasta. Vytauto (Witoldowa) 25-1.

LODOWNIE ELEKTRYCZNA
Kupię.
Zgłoszenia: Cafe „Club”, Vilniaus
(Wileńska) 33.

Przedsiębiorstwo Budowlane
inż.
Władysław MATUZEWICZ
w Wilnie,
Jogailos (Jagiellońska) 7 m. 3
PRZYJMIE NATYCHMIAST:
murarzy, cieśli, stolarzy, tyn-
karzy i robotników
na roboty rządowe budowlane
w Mołodecznie, Lidzie, Woło-
żynie i Wilejce Powiatowej.
DOBRA PŁACA, mieszkanie oraz
całkowite utrzymanie.
Roboty przeważnie prowadzone są
NA AKORD.
Jednocześnie potrzebni technicy
obznajmieni dobrze z konstrukcją
mi drzewnymi. Pożądana znajomość
języka niemieckiego.
Zgłoszenia codziennie od g. 8-16.

Laboratorium Zębów Sztucznych
Przyjmuje wszelkie roboty
techniczno-dentystyczne, wy-
konuje na kauczuku i różnych
metalach. Robota szybka, fa-
chowa i tania.
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23
drugie podwórko, albo frontowe
wejście: Tilioji (d. Cicha) 4-23.

TRWAŁA
ONDULACJA!
Gwarantowana
płynami przedwojennymi, róż-
nymi aparatami
wykonuje prywatny
zakład fryzjerski
Geleżinkelio (Kolejowa) 1,
róg Ostrobramskiej.

100 RM.
za pośrednictwo przy wynajmie 2-3
pokoi z kuchnią lub używalnością
na Zwierzyńcu lub zachodniej części
miasta. Vytauto (Witoldowa) 25-1.

LODOWNIE ELEKTRYCZNA
Kupię.
Zgłoszenia: Cafe „Club”, Vilniaus
(Wileńska) 33.

Przedsiębiorstwo Budowlane
inż.
Władysław MATUZEWICZ
w Wilnie,
Jogailos (Jagiellońska) 7 m. 3
PRZYJMIE NATYCHMIAST:
murarzy, cieśli, stolarzy, tyn-
karzy i robotników
na roboty rządowe budowlane
w Mołodecznie, Lidzie, Woło-
żynie i Wilejce Powiatowej.
DOBRA PŁACA, mieszkanie oraz
całkowite utrzymanie.
Roboty przeważnie prowadzone są
NA AKORD.
Jednocześnie potrzebni technicy
obznajmieni dobrze z konstrukcją
mi drzewnymi. Pożądana znajomość
języka niemieckiego.
Zgłoszenia codziennie od g. 8-16.

Laboratorium Zębów Sztucznych
Przyjmuje wszelkie roboty
techniczno-dentystyczne, wy-
konuje na kauczuku i różnych
metalach. Robota szybka, fa-
chowa i tania.
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23
drugie podwórko, albo frontowe
wejście: Tilioji (d. Cicha) 4-23.

TRWAŁA
ONDULACJA!
Gwarantowana
płynami przedwojennymi, róż-
nymi aparatami
wykonuje prywatny
zakład fryzjerski
Geleżinkelio (Kolejowa) 1,
róg Ostrobramskiej.

TEATR MINIATUR
„ALI-BABA”
Wielka 66.

Od wtorku dnia 4 maja 1943 r.
Program wiosenny
„Ala Nitusz”
(Debütantka)

Operetka w 2-h aktach
muz. W. Rapackiego.
Z U D Z I A Ł E M:
Bielickiej, Dymontowej, Łagunow-
ny, Mariówny, Dymonta Rychtera,
K. Chorze skiego, Ciesielskiego,
Hermanowicza, Trio Jaruga i baletu.

Reżyser: M. Dymont.
Baletmistrz: J. Ciesielski.
Przy fortepianie: S. Dziegielelski.
R. Kuncowicz.

Dekoracja: Mako nika.
Początki seansów: godz. 17 i 19,
w dniu świątecznym g. 15-17-19.

Ceny zniżone.
W dniu Imienin naszej
ukochanej p. **Zosie Ńki**
Powidzkiej najser-
deczniejsze życzenia składają
b. Wychowanki.

OGŁOSZENIE
Urzędy, przedsiębiorstwa i osoby
prywatne posiadające lekkie pojazdy
(dorożki) winni je w dniu 18 maja
w godz. 7-15 dostarczyć do dy-
rekcji transportowej Zarządu Miejskiego,
ul. Dominikowa (Domini-
kańska) 2 (w podwórzu) dla doko-
nania numeracji.
Stare numery na pojazdach winny
być czarno zamalowane.
Koszty nowej numeracji opłacają
na miejscu właściciele pojazdów.
Wyrekcja transportowa
Zarządu Miejskiego.

Do państwowego browaru
„Taurus”
są natychmiast potrzebni:
woźnice ze swymi końmi (praca
akordowa), robotnicy niewykwalifi-
kowani.
Warunki i wynagrodzenie dobre.
Zgłaszać się w godz. urzędowych
do kancelarii.

**Do letniskowej restauracji-ka-
wiarni w Wotokumpli**
natychmiast potrzebni są:
Kierownik, kucharz, pracow-
nice kuchenne, kelnerzy i kel-
nerki.
Także kupimy stoliki restaura-
cyjne. Zgłaszać się: Vilniaus
(Wileńska) Nr. 42, restauracja
„Rambinas”.

KSIEGARNIA
przy
„Antykwariacie Sztuki”
Pilles (Zamkowa) Nr. 13
Poleca książki w języku polskim, li-
teńskim, niemieckim, rosyjskim
i francuskim oraz nuty.
Kupujemy lekturę w różnych
językach!

MEBLE:
sypialnie, jadalnie, szafy, tap-
czany i inne, (najchętniej z po-
wierzonych materiałów)
wykonują
ST. SKRODZKI
Vilniaus (Wileńska) Nr. 5

Dwukółkę
ręczną
na dętych kołach
dość dużą, nadaje się na konną, na
kółkowych łożyskach ZAMIEŃIĆ
na deski, opał, dyktę lub coś innego.
Savanorių al. (d. Legionowa) 97, m. 3.

GABINET
Techn.-dentystyczny
przy kościele O. O. Bonifratrów po
trzymiesięcznej przerwie WZNAWIA
PRZYJĘCIA PACJENTÓW.

Różne
A) STEFAN
ARTHUR MAUER
Biuro podań w ję-
zyku niemieckim.
Sv. Jurgio (Św. Jer-
ski z.) 4-5. Czynne
od godz. 9-15.

CHIROMANTKA
wroży z rak i kart.
Dla nieobecných z pisma i fotogra-
fii. Tilio (Mosto-
wa) 25-7.

CHIROMANTKA
wroży z kart i linii
ręki (z fotografii).
Tamże treseje się
małe psy. An-
takalnio (Antokols-
ka) 18-10 od 11
do 19.

CZARNY damski
gumowy płaszcz od
deszczu, stan bar-
dzo dobry, zame-
nie na opał. Ad-
tiskio 3-26 (koło
dworca).

KUPIE żelazko
elektryczne nowe
albo używane w
dobrym stanie.
Lietvyklos (Ludwi-
sarska) 8-10.

KUPIE kabelek elek-
tryczny 3x6 KW,
politurę, szerek i
warsztat stolarski
może być używa-
ny. Zgłaszać się
Didžioji (Wielka)
Nr. 50. Pracownia
drzwiaków.

KUPIE w dobrym
stanie szafkę do
książek (biblioteczkę).
Oferty do
Adm. „Gońca” pod
„Biblioteczką”.

KUPIE podręcznik
lekarstwa i z za-
kresem zlewarstwa;
leki (glukoze i in-
ne), aparat do mie-
wienia ciśnień, ma-
dła lekarskie; biur-
ko i szafa oszklona
na książki, płytkę
elektryczną, wagi
sprężynowe lekar-
skie, Gedymina (d.
Mickiewicza) 39 m.
4 od 8 do 10 rano
i od 3 pp. do 6 w.

KUPIE kurczak, zgo-
szenia: Vytauto-
st. str. (Witoldowa)
20-87.

KUPIE dużą gu-
mową piłkę dla
dziecka. Radviliatis
(Królewska) 6 m. 7.

ROWER damski
nowy, zamienić na
fajonkę. Antakal-
nio (Antokolska)
33-14, od g. 13 do
15.

SZYJE staniki i pa-
sy. Jasiński (Ja-
sińskiego) 18 m. 1,
front, i piętro.

SPACERÓWKĘ no-
woczesną, zamienić
na opał. Vilniu
(Wiśniewa) 7 m. 2.
(Za Raduńskim
mostem).

SPACERÓWKĘ no-
wą, zamienić na
patefon (ew. dopła-
ce). Kestutis str.
(d. Gedyminowska)
35-2.

TOKARNIĘ nożną
motor sily i konia
i patron do tokar-
ni. Zamienić na
ubranie. Didžioji
(Wielka) 27, pra-
cownia instrumen-
tów muzycznych.

WROŻE z kart,
wieloletnia rutyna.
Określam charak-
ter z pisma (grafolo-
gia). W ponie-
działki, środy i piątki
Naugarduko (d.
Nowogródzka) 15-1

WROŻKA przyjmuje
od 9-5 przez
świat. Vokiečių
(Niemiecka) 4-12
w podwórku.

ZIOŁO - LECZNI-
CZTWO: chorób prze-
wodzą pokarmowe-
go (wzrost) brak
apetytu, niestraw-
ność, biegunki i
zaparcia, choroby z
wyczerpania, stany
nervowe, bezsen-
ność, swędzenie
skóry (świerzb),
wyprysk (egzema).
USUWANIE ZY-
ŁAKÓW, szpeczą-
cych brodawek,
znamion wrodzo-
nych. Od g. 8 do 10
rano i od godz. 3
p. p. do godz. 6 w.
Gedimino (d. Mic-
kiewicza) 39 m. 4.

ZGUBIONY „Aus-
weis” pracy, wysta-
wiony przez koleję
państwową w Wil-
nie na nazwisko
Tysko Bolesław,
unieważnia się.

ZGUBIONO w Za-
krede dnia 9.V.
1943 r. metrykę,
fotografię i książ-
kę z „Arbeits-
amtu” na nazwisko
Genowefy Szy-
lejkówny, taskawego
znalazcę proszę o
zwrot, na ulicę
Zatvili 54-a/2.

ZGUBIONO dowód
osobisty na na-
zawisko Burko Ka-
zimierza, gm. Mic-
kuny, unieważnia
się.

ZAMIEŃIĆ czarny
nowy kostium me-
ski na średni
wzrost i czarny
używany damski
kostium na opał.
Jasinskio (Jasiń-
skiego) 7-8.

Kupno i Sprzedaż
FLANCE pomido-
rów, cebuli kalafio-
rów, kapusty i in.
do sprzedania. Svir-
no (Swironek) i ko-
niec Piłomontu).

PIANISTA udzie-
la lekcji muzyki
i przedmiotów.
Ukmergės (Wiko-
mierska) 42-2, od
12 do 3 g.

Dnia 17 maja 1943 r. o godz. 18
w TEATRZE MIEJSKIM
przy Basanavičiaus (W. Pohu'anka)
ODBEDZIE SIĘ
Recital fortepianowy
Stanisława Szpinalskiego

W programie: Beethoven, Schubert,
Liszt, Schumann, Chopin: Phantasie
f-moll i in e utwory Debussy, Liszt,
Rakoczy, Marsch.

Bilety od 2-7 RM w kasie teatralnej
od 11-13 i 16-18.30.

FIRMA
B. MIKUTONIS
Vilniaus (Wileńska) 22
(naprzeciw Aoteki Miejskiej)
Gedimino (d. Mickiewicza) 42

uprzejmie zawiadamia Szanow-
nych Klientów, iż otrzymano
najnowsze płyty taneczne firmy
„Odeon”.

OGŁOSZENIE
Urzędy, przedsiębiorstwa i osoby
prywatne posiadające lekkie pojazdy
(dorożki) winni je w dniu 18 maja
w godz. 7-15 dostarczyć do dy-
rekcji transportowej Zarządu Miejskiego,
ul. Dominikowa (Domini-
kańska) 2 (w podwórzu) dla doko-
nania numeracji.
Stare numery na pojazdach winny
być czarno zamalowane.
Koszty nowej numeracji opłacają
na miejscu właściciele pojazdów.
Wyrekcja transportowa
Zarządu Miejskiego.

Do państwowego browaru
„Taurus”
są natychmiast potrzebni:
woźnice ze swymi końmi (praca
akordowa), robotnicy niewykwalifi-
kowani.
Warunki i wynagrodzenie dobre.
Zgłaszać się w godz. urzędowych
do kancelarii.

**Do letniskowej restauracji-ka-
wiarni w Wotokumpli**
natychmiast potrzebni są:
Kierownik, kucharz, pracow-
nice kuchenne, kelnerzy i kel-
nerki.
Także kupimy stoliki restaura-
cyjne. Zgłaszać się: Vilniaus
(Wileńska) Nr. 42, restauracja
„Rambinas”.

KSIEGARNIA
przy
„Antykwariacie Sztuki”
Pilles (Zamkowa) Nr. 13
Poleca książki w języku polskim, li-
teńskim, niemieckim, rosyjskim
i francuskim oraz nuty.
Kupujemy lekturę w różnych
językach!

MEBLE:
sypialnie, jadalnie, szafy, tap-
czany i inne, (najchętniej z po-
wierzonych materiałów)
wykonują
ST. SKRODZKI
Vilniaus (Wileńska) Nr. 5

Dwukółkę
ręczną
na dętych kołach
dość dużą, nadaje się na konną, na
kółkowych łożyskach ZAMIEŃIĆ
na deski, opał, dyktę lub coś innego.
Savanorių al. (d. Legionowa) 97, m. 3.

GABINET
Techn.-dentystyczny
przy kościele O. O. Bonifratrów po
trzymiesięcznej przerwie WZNAWIA
PRZYJĘCIA PACJENTÓW.

Różne
A) STEFAN
ARTHUR MAUER
Biuro podań w ję-
zyku niemieckim.
Sv. Jurgio (Św. Jer-
ski z.) 4-5. Czynne
od godz. 9-15.

CHIROMANTKA
wroży z rak i kart.
Dla nieobecných z pisma i fotogra-
fii. Tilio (Mosto-
wa) 25-7.

CHIROMANTKA
wroży z kart i linii
ręki (z fotografii).
Tamże treseje się
małe psy. An-
takalnio (Antokols-
ka) 18-10 od 11
do 19.

CZARNY damski
gumowy płaszcz od
deszczu, stan bar-
dzo dobry, zame-
nie na opał. Ad-
tiskio 3-26 (koło
dworca).

KUPIE żelazko
elektryczne nowe
albo używane w
dobrym stanie.
Lietvyklos (Ludwi-
sarska) 8-10.

KUPIE kabelek elek-
tryczny 3x6 KW,
politurę, szerek i
warsztat stolarski
może być używa-
ny. Zgłaszać się
Didžioji (Wielka)
Nr. 50. Pracownia
drzwiaków.

KUPIE w dobrym
stanie szafkę do
książek (biblioteczkę).
Oferty do
Adm. „Gońca” pod
„Biblioteczką”.

KUPIE podręcznik
lekarstwa i z za-
kresem zlewarstwa;
leki (glukoze i in-
ne), aparat do mie-
wienia ciśnień, ma-
dła lekarskie; biur-
ko i szafa oszklona
na książki, płytkę
elektryczną, wagi
sprężynowe lekar-
skie, Gedymina (d.
Mickiewicza) 39 m.
4 od 8 do 10 rano
i od 3 pp. do 6 w.

KUPIE kurczak, zgo-
szenia: Vytauto-
st. str. (Witoldowa)
20-87.

KUPIE dużą gu-
mową piłkę dla
dziecka. Radviliatis
(Królewska) 6 m. 7.

ROWER damski
nowy, zamienić na
fajonkę. Antakal-
nio (Antokolska)
33-14, od g. 13 do
15.

SZYJE staniki i pa-
sy. Jasiński (Ja-
sińskiego) 18 m. 1,
front, i piętro.

SPACERÓWKĘ no-
woczesną, zamienić
na opał. Vilniu
(Wiśniewa) 7 m. 2.
(Za Raduńskim
mostem).

SPACERÓWKĘ no-
wą, zamienić na
patefon (ew. dopła-
ce). Kestutis str.
(d. Gedyminowska)
35-2.

TOKARNIĘ nożną
motor sily i konia
i patron do tokar-
ni. Zamienić na
ubranie. Didžioji
(Wielka) 27, pra-
cownia instrumen-
tów muzycznych.

WROŻE z kart,
wieloletnia rutyna.
Określam charak-
ter z pisma (grafolo-
gia). W ponie-
działki, środy i piątki
Naugarduko (d.
Nowogródzka) 15-1

WROŻKA przyjmuje
od 9-5 przez
świat. Vokiečių
(Niemiecka) 4-12
w podwórku.

ZIOŁO - LECZNI-
CZTWO: chorób prze-
wodzą pokarmowe-
go (wzrost) brak
apetytu, niestraw-
ność, biegunki i
zaparcia, choroby z
wyczerpania, stany
nervowe, bezsen-
ność, swędzenie
skóry (świerzb),
wyprysk (egzema).
USUWANIE ZY-
ŁAKÓW, szpeczą-
cych brodawek,
znamion wrodzo-
nych. Od g. 8 do 10
rano i od godz. 3
p. p. do godz. 6 w.
Gedimino (d. Mic-
kiewicza) 39 m. 4.

ZGUBIONY „Aus-
weis” pracy, wysta-
wiony przez koleję
państwową w Wil-
nie na nazwisko
Tysko Bolesław,
unieważnia się.

ZGUBIONO w Za-
krede dnia 9.V.
1943 r. metrykę,
fotografię i książ-
kę z „Arbeits-
amtu” na nazwisko
Genowefy Szy-
lejkówny, taskawego
znalazcę proszę o
zwrot, na ulicę
Zatvili 54-a/2.

ZGUBIONO dowód
osobisty na na-
zawisko Burko Ka-
zimierza, gm. Mic-
kuny, unieważnia
się.

ZAMIEŃIĆ czarny
nowy kostium me-
ski na średni
wzrost i czarny
używany damski
kostium na opał.
Jasinskio (Jasiń-
skiego) 7-8.

Kupno i Sprzedaż
FLANCE pomido-
rów, cebuli kalafio-
rów, kapusty i in.
do sprzedania. Svir-
no (Swironek) i ko-
niec Piłomontu).

PIANISTA udzie-
la lekcji muzyki
i przedmiotów.
Ukmergės (Wiko-
mierska) 42-2, od
12 do 3 g.

DWUOSOBOWY
kajak i nowe le-
żaki, wymienię na
opał. Slucko 11-1,
od 6 p. p.

HEILPRAKTIKER
F. Horsk. Sta-
wiam: pijawki ban-
ki suche i ciepłe.
Robię: masaże i za-
strzyki. Przyjmuje
od 9 do 12 i od 18
do 19. Trakų (Tro-
cka) 17-5.

JASNOWIDZ
„MIROSLAW”
przeprowadza za po-
mocą intuicji i
wyczuła. Algirdo
(d. Pilsudskiego)
15-2, zapisy od 10
do 12 i od 15 do 17.

MESKI reczny ze-
garek „Zenith”, w
b. dobrym stanie,
zamienię na opał.
Traidenio (Litew-
ska) 6 m. 1-a od 14
godz.

TYTON kraję mo-
torową maszyną
na cienie włókna
bez moczenia. Sa-